

Одбележување на Светскиот ден на слободата на медиуми

Под мотото „Новинарство под дигитална опсада“ се одбележа годинешниот Светски ден на слобода на медиумите со што се нагласува влијанието на дигиталната ера врз слободата на изразување, безбедноста на новинарите, пристапот до информации и приватноста. Овој ден е можност да се реafirмираат основните принципи на медиумската слобода, да се процени степенот на нејзиното почитување и да им се оддаде почит на новинарите кои ги загубија своите животи извршувајќи ги своите професионални обврски. Демократските општества не можат да функционираат без слобода на изразување, независни и критички медиуми поради што сите без исклучок треба да вложат максимални напори за обезбедување безбедна средина за работа на новинарите и пристап до информации. Според последниот извештај на Репортери без граници, пред нас се уште стојат бројни предизвици. Агенцијата, како и досега, ќе продолжи да делува проактивно на зголемување на свеста за улогата на медиумите и неопходноста да им се овозможи непречено работење.

СООПШТЕНИЈА ЗА ЈАВНОСТ

Агенцијата ја демантираше информацијата погрешно објавена од страна на неколку медиуми дека Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги ќе покрие 50 проценти од надоместокот на регионалните и локални телевизии за 2022 година. Агенцијата, кон крајот на минатата година, согласно своите финансиски можности одлучи да го намали надоместокот за дозволата за телевизиско или радио емитување за 2022 година, за 50%. По обраќањето на Здружението на регионални и локални ТВ станици – Медиум Објектив, Агенцијата повторно дискутираше за тешката финансиска состојба на регионалните и локалните радиодифузери и даде поддршка на нивното барање Владата да обезбеди дополнителна финансиска помош за покривање на трошоците за надоместокот за дозвола за емитување за 2022 година во висина од 50%, доколку е во можност. Со цел правилно информирање на јавноста, но и за да не се доведат во заблуда Агенцијата им посочи на радиодифузерите да ја објават корекцијата.

Агенцијата го осуди повикувањето на новинарката на „Сакам да кажам“ на службен полициски разговор поради објавен текст и истакна дека ваквите дејствија ја загрозуваат слободата на медиумите. Апсолутно е неприфатливо да се повикуваат новинари на информативни разговори за објавени написи од јавен интерес, бидејќи можат да бидат протолкувани како обид за заплашување, што пак придонесува за појава на самоцензура. Ваквите случаи негативно се одразуваат врз слободата на информирање. Агенцијата потсети дека секој којшто смета дека одреден медиум му го нарушил угледот и честа со објавување нецелосни, непроверени или неточни информации, има право да побара од медиумот објавување на демант, одговор и исправка, или да поднесе претставка до саморегулаторните тела за медиуми.

Во врска со повикувањето на информативен разговор на уредничката на ТВ Телма од страна на МВР за вест која не е емитувана во програмата на телевизијата, Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги посочи дека ваквите дејствија можат негативно да се одразат на слободата на медиумите. Новинарите и останатите медиумски работници не смеат да бидат неосновано повикувани на службени полициски разговори имајќи предвид дека имаат заплашувачки ефект и во иднина можат да водат кон самоцензура. Ваквите постапки на истражните органи кон медиумските работници претставуваат притисок врз медиумите и нивно слободно работење.

NEWSLETTER

Надзори врз радиодифузери, печатени медиуми и оператори на јавни електронски комуникациски мрежи

Радиодифузери

Со цел да се утврди дали е постапено по мерката јавна опомена упатена за различни законски несогласувања, Агенцијата изврши контролен програмски надзор врз ТВ Дуге од Гостивар. При надзорот беше констатирано дека радиодифузерот не постапил по решенијата за преземање мерка јавна опомена, односно на програмата на 20 април 2022г не емитуваше минимум 30% програма изворно создадена како македонски аудио или аудиовизуелни дела, ниту пак најмалку половина од законскиот минимум во период од 7:00 до 19:00 часот.

Агенцијата изврши контролен програмски надзор врз ТВ Сител за да утврди дали радиодифузерот постапил по Решението за преземање мерка јавна опомена, упатена заради непочитување на обврската забрана за прикриени аудиовизуелни комерцијални комуникации. Надзорот покажа дека ТВ Сител нема постапено по мерката јавна опомена, односно на програмата на 26 април 2022 година, во информативно-забавната емисија „Ја сакам Македонија“, емитуваше прикриена аудиовизуелна комерцијална комуникација на садови за готвење што ги продава компанијата „Комодита хоум“.

Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги изврши вонреден административен надзор врз работата на сите 108 радиодифузери за да констатира дали некој од радиодифузерите извршил промена на сопственичката структура без претходно да ја извести Агенцијата и пред истата да биде одобрена од страна на Агенцијата. Со извршениот надзор е констатирано дека сите 108 радиодифузери постапиле согласно законската обврска.

Агенцијата изврши контролен програмски надзор врз ТВ Канал 5 за да утврди дали радиодифузерот постапил по Решението за преземање мерка јавна опомена, упатена заради непочитување на обврската за прикриени аудиовизуелни комерцијални комуникации. Надзорот покажа дека радиодифузерот постапил согласно законската обврска.

Со цел да се утврди дали е постапено по мерката јавна опомена упатена за обврската учество во реклами и телешопинг на одредени лица, Агенцијата изврши контролен програмски надзор врз ТВ Канал 5 од Скопје и ТВ Сител од Скопје. Надзорот покажа дека радиодифузерите постапиле согласно законската обврска.

Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги по службена должност изврши вонреден програмски надзор врз работата на ТВ Канал 5 со цел да констатира дали е отстранета повредата на член 55 ставови 6 и 7 од ЗААВМУ. Со вонредниот надзор е констатирано дека ТВ Канал 5 на емитуваната програма на 21 и 26 април 2022 година, во изданијата на забавно-документарната емисија „Манџа“, и на информативната тематски специјализирана емисија за здравство „По дома со...“ пласираните производи, директно вклучени во дејствијата/сценаријата на емисиите, посебно промотивно се пропорачуваат преку визуелно и вербално прекумерно истакнување, а во изданијата на говорното-шоу „Вип сезона“, емитувани на 26 април 2022 година, пласираниот производ претерано визуелно се истакнува.

За обврските коишто се однесуваат на употреба на јазикот во програмите, дневно емитување најмалку 18 часа програма на радијата и емитување на доброволно пријавениот процент македонска музика, редовен програмски надзор е извршен врз радијата Јон, Метрополис, Антена 5 и Канал 77. При надзорот не се констатирани прекршувања на обврските од ЗААВМУ.

Агенцијата изврши контролен програмски надзор врз ТВ Гурра за да утврди дали радиодифузерот постапил по Решението за преземање мерка јавна опомена, упатена заради непочитување на обврската за дневно емитување најмалку 30% програма изворно создадена како македонски аудио или аудиовизуелни дела. При надзорот е констатирано дека на програмата емитувана на 9 мај 2022 година ТВ Гурра не емитуваше најмалку 30% програма изворно создадена како македонски аудио или аудиовизуелни дела, ниту пак најмалку половина од законскиот минимум во период од 7:00 до 19:00 часот.

За законските обврски коишто се однесуваат на импресум, информации достапни до корисниците, идентификација на радиодифузер, правила за емитување аудио комерцијални комуникации, обврски при обезбедување квизови или други облици на наградно учествување, користење телефонски услуги со додадена вредност и телефонско гласање и емитување игри на среќа редовен административен надзор е извршен врз радијата Јон, Метрополис, Антена 5 и Канал 77. При надзорите не се констатирани прекршувања на обврските од ЗААВМУ и Законот за медиуми.

Агенцијата изврши контролен административен надзор врз ТВ Гурра за да утврди дали радиодифузерот постапил по Решението за преземање мерка јавна опомена, упатена заради необезбедување на информациите кои треба да им се достапни на корисниците. При надзорот е констатирано дека ТВ Гурра на програмата емитувана на 9 мај 2022 година не ги обезбеди информациите што треба да им се направат достапни на корисниците.

NEWSLETTER

Оператори на јавни електронски комуникациски мрежи

За обврската на операторите на ЈЕКМ во програмскиот пакет којшто го реемитуваат задолжително и бесплатно да ги обезбедат програмските сервиси на јавниот радиодифузен сервис, како и за обврските за регистрација на програмски сервиси во Агенцијата и титлување на програмите коишто ги реемитуваат, извршен е редовен програмски надзор врз операторите Мултимедија Нетворк Л од Гостивар, Скупи Кабле од Скопје, ИП системс од Куманово, Канал 16 од Ресен, Теленет Ком од Тетово и Спајдер-Нет од Гевгелија. Надзорот покажа дека операторот Скупи Кабле кој според нотификацијата од Агенцијата може да врши дејност на општина Арачиново и Скопје, на 5 мај 2022 година за своите корисници го реемитувал програмскиот сервис „IN TV“ кој не е опфатен со потврдата за регистрација на програмски сервиси издадена од Агенцијата.

За обврските коишто се однесуваат на регистрација на програмски сервиси во Агенцијата и титлување на програмите коишто ги реемитуваат операторите, извршен е редовен програмски надзор врз операторите Сигнал-Нет од Куманово и Антена АС КТВ од Кичево. Надзорот покажа дека операторот Антена АС КТВ на 20 мај 2022 година за своите корисници го реемитувал програмскиот сервис „Russia Today Documentary“ кој не е опфатен со потврдата за регистрација на програмски сервиси издадена од Агенцијата.

Врз операторот на јавна електронска комуникациска мрежа Скупи Кабле од Скопје, Агенцијата изврши контролен програмски надзор за да утврди дали е постапено по претходно изречената мерка јавна опомена, упатена заради реемитување на програмски сервиси кои не регистрирани во Агенцијата. Надзорот покажа дека операторот во целост постапил по претходно изречената мерка.

Изречени мерки јавна опомена

Советот на Агенцијата на 18-та седница одржана на 16 мај 2022 година врз основа на констатации од вонреден програмски надзор по службена должност донесе решение за преземање мерка јавна опомена за ТВ Г-ТВ Телевизија од Гостивар поради повреда од член 64 став 1 од ЗАВМУ, односно на 11 април 2022, цртаниот филм „Пинк Пантер“ (Pink Panther Pinkozoic Era) го емитувала изворно на англиски јазик без да обезбеди превод на албански јазик, македонски или турски јазик, односно на јазиците на кои што медиумот емитува програма согласно дозволата.

Советот на Агенцијата на 20-та седница одржана на 20 мај 2022 година врз основа на констатации од извршен надзор, донесе решение за изрекување мерка јавна опомена за ТВ Ирис од Штип. Јавната опомена е изречена заради неисполнување на обврските од член 15 став 5 од Законот за медиуми, односно недоставување до Агенцијата писмен извештај за спроведување на обврските утврдени во дозволата за телевизиско емитување.

Советот на Агенцијата на 17-та седница одржана на 9 мај 2022 година, врз основа на констатации од извршен надзор каде е утврдено непочитување на обврската за регистрација на програмските сервиси кои Скупи Кабле го реемитувал за своите корисници, донесе Решение за јавно опоменување и за исклучување на реемитувањето на спорниот ТВ канал.

На 21-та седница одржана на 27 мај 2022 година, Советот на Агенцијата изрече мерка јавна опомена на операторот Антена АС КТВ од Кичево поради реемитување на програмскиот сервис „Russia Today Documentary“ кој не е опфатен со потврдата за регистрација на програмски сервиси издадена од Агенцијата.

